

Bruxelles, 9. srpnja 2025.
(OR. en)

11274/25

**Međuinstitucijski predmet:
2024/0315 (COD)**

CODEC 965
IXIM 152
FRONT 168
VISA 103
EURODAC 16
COSI 130
JAI 1027
COMIX 211
COPEN 197
PE 43

INFORMATIVNA NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Odbor stalnih predstavnika / Vijeće

Predmet: Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o
privremenom odstupanju od određenih odredaba Uredbe (EU) 2017/2226 i
Uredbe (EU) 2016/399 u pogledu postupnog početka rada sustava
ulaska/izlaska
– ishod prvog čitanja u Europskom parlamentu
(Strasbourg, od 7. do 10. srpnja 2025.)

I. UVOD

U skladu s odredbama članka 294. UFEU-a i Zajedničkom izjavom o praktičnim načinima provedbe postupka suodlučivanja¹ uspostavljen je niz neformalnih kontakata između Vijeća, Europskog parlamenta i Komisije s ciljem postizanja dogovora o tom prijedlogu u prvom čitanju.

¹ SL C 145, 30.6.2007., str. 5.

U tom je kontekstu predsjednik Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE) Javier ZARZALEJOS (EPP, ES) u ime Odbora LIBE predstavio kompromisni amandman (amandman br. 2) na navedeni prijedlog uredbe, za koji je izvjestiteljica Assita KANKO (ECR, BE) izradila nacrt izvješća. O tom je amandmanu postignut dogovor tijekom navedenih neformalnih kontakata. Nisu podneseni drugi amandmani.

II. GLASOVANJE

Na plenarnoj sjednici 8. srpnja 2025. glasovanjem je usvojen kompromisni amandman (amandman broj 2) na navedeni prijedlog uredbe. Tako izmijenjeni prijedlog Komisije predstavlja stajalište Parlamenta u prvom čitanju, koje je sadržano u njegovoj zakonodavnoj rezoluciji iz Priloga ovom dokumentu².

Stajalište Parlamenta odražava prethodni dogovor institucija. Vijeće bi stoga trebalo moći odobriti stajalište Parlamenta.

Akt bi se tada donio u formulaciji koja odgovara stajalištu Parlamenta.

² Verzija stajališta Parlamenta iz zakonodavne rezolucije označena je kako bi se obilježile promjene nastale na temelju amandmana na prijedlog Komisije. Dodaci tekstu Komisije istaknuti su *podebljanim slovima i kurzivom*. Simbolom „■” označen je izbrisani tekst.

P10_TA(2025)0141

Privremeno odstupanje od određenih odredaba uredbi (EU) 2017/2226 i (EU) 2016/399

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 8. srpnja 2025. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o privremenom odstupanju od određenih odredaba Uredbe (EU) 2017/2226 i Uredbe (EU) 2016/399 u pogledu postupnog početka rada sustava ulaska/izlaska (COM(2024)0567 – C10-0207/2024 – 2024/0315(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2024)0567),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2., članak 77. stavak 2. točke (b) i (d) i članak 87. stavak 2. točku (a) Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C10-0207/2024),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir privremeni sporazum koji je odobrio nadležni odbor u skladu s člankom 75. stavkom 4. Poslovnika te činjenicu da se predstavnik Vijeća pismom od 28. svibnja 2025. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 60. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (A10-0082/2025),
1. usvaja niže navedeno stajalište u prvom čitanju;
 2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
 3. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 8. srpnja 2025. radi donošenja Uredbe (EU) 2025/... Europskog parlamenta i Vijeća o privremenim odstupanjima od određenih odredaba uredaba (EU) 2017/2226 i (EU) 2016/399 u pogledu postupnog početka rada sustava ulaska/izlaska

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 77. stavak 2. točke (b) i (d) te članak 87. stavak 2. točku (a),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom¹,

¹ Stajalište Europskog parlamenta od 8. srpnja 2025.

budući da:

- (1) Člankom 66. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/2226 Europskog parlamenta i Vijeća² o uspostavi sustava ulaska/izlaska („EES”) predviđa se da Komisija odlučuje o datumu početka rada EES-a, pod uvjetom da su ispunjeni određeni uvjeti.
- (2) Komisija nije primila sve obavijesti u skladu s člankom 66. stavkom 1. točkom (c) Uredbe (EU) 2017/2226, što je jedan od uvjeta za odluku o početku rada EES-a.
- (3) Uredbom (EU) 2017/2226 predviđa se isključivo puni početak rada, pri čemu se od svih država članica zahtijeva da u potpunosti počnu upotrebljavati EES za sve državljane trećih zemalja koji podliježu registraciji u EES-u i da istodobno upotrebljavaju EES na svim graničnim prijelazima. ***Međutim, puni početak rada svih funkcionalnosti EES-a na svim graničnim prijelazima istodobno je rizik za otpornost EES-a u cjelini i za protok putnika na vanjskim granicama.***

² Uredba (EU) 2017/2226 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2017. o uspostavi sustava ulaska/izlaska (EES) za registraciju podataka o ulasku i izlasku te podataka o odbijanju ulaska za državljane trećih zemalja koji prelaze vanjske granice država članica i određivanju uvjeta za pristup EES-u za potrebe izvršavanja zakonodavstva te o izmjeni Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma i uredbi (EZ) br. 767/2008 i (EU) br. 1077/2011 (SL L 327, 9.12.2017., str. 20., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2226/oj>).

- (4) ***Kako bi se osiguralo neometano pokretanje EES-a, olakšalo njegovo pravodobno uvođenje u svim državama članicama, kako bi se državama članicama pružila potrebna fleksibilnost za početak upotrebe EES-a u jasno definiranom razdoblju te kako bi se olakšale tehničke i operativne prilagodbe na početku rada EES-a, potrebno je utvrditi pravila za postupni početak rada EES-a tijekom kojega bi države članice trebale moći odabrati postupno uvođenje EES-a. Kako bi se osiguralo da se tim prilagodbama uzimaju u obzir mogući tokovi putovanja i sezonska povećanja, pri čemu se uzima u obzir da bi postupan početak rada EES-a mogao utjecati i na države članice zbog povećanog radnog opterećenja na graničnim prijelazima, takav postupan početak rada trebao bi imati ograničeno trajanje od 180 dana.***

- (5) Kako bi se omogućio postupan početak rada EES-a, potrebno je **privremeno** odstupiti od određenih odredaba Uredbe (EU) 2017/2226 i Uredbe (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća³. Druga pravila utvrđena u Uredbi (EU) 2017/2226 na koja ova Uredba ne utječe primjenjuju se kako je predviđeno u toj uredbi. Osobito, **pravila utvrđena u Uredbi (EU) 2017/2226 primjenjuju se na** podatke zabilježene u EES-u tijekom postupnog početka rada **EES-a te se ti podaci stoga** smatraju pouzdanima i točnima. **Osim toga, ova Uredba ne utječe na valjanost obavijesti koje su države članice već dostavile u skladu s člankom 66. stavkom 1. točkom (c) Uredbe (EU) 2017/2226.**

³ Uredba (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) (SL L 77, 23.3.2016., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/399/oj>).

- (6) Države članice *koje ne namjeravaju u potpunosti upotrebljavati EES od početka postupnog početka rada EES-a* trebale bi postupno početi upotrebljavati EES kako bi pri ulasku i izlasku bilježile podatke državljana trećih zemalja koji podliježu registraciji u EES-u na jednom ili više *graničnih prijelaza odnosno na jednoj ili više traka na tim* graničnim prijelazima. Ako je to moguće i primjenjivo, države članice trebale bi uključiti kombinaciju graničnih prijelaza u zračnim lukama, kopnenih i morskih graničnih prijelaza. Kako bi se osiguralo kontrolirano pokretanje EES-a te kako bi se bolje upravljalo i izbjeglo potencijalno dugo vrijeme čekanja na granicama, države članice trebale bi, ako je to relevantno i prema potrebi, postupno uvoditi sve funkcionalnosti EES-a i postupno bilježiti podatke svih državljana trećih zemalja koji podliježu registraciji u EES-u. Kako bi se osigurala *puna upotreba EES-a na svim graničnim prijelazima u Uniji, ako se države članice odluče za postupan početak rada EES-a, on* bi se trebao provoditi u fazama, pri čemu bi se trebali utvrditi minimalni zahtjevi koje države članice trebaju ispuniti. Države članice trebale bi moći ubrzati provedbu na nacionalnoj razini ili početi upotrebljavati EES u potpunosti od *početka* njegova rada. *Postupna obrada podataka u EES-u trebala bi se provoditi uz puno poštovanje prava ispitanika kako je utvrđeno u Uredbi (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća⁴ i ne bi smjela izravno ili neizravno voditi do bilo kakvog oblika diskriminacije ili izrade profila u smislu te uredbe. Ako je potrebno, Komisija bi, uz savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka, trebala pružiti daljnje praktične smjernice o obradi osobnih podataka u EES-u tijekom postupnog početka rada.*

⁴ *Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).*

- (7) Kako bi se olakšalo neometano uvođenje EES-a, Agencija Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA), osnovana Uredbom (EU) 2018/1726 Europskog parlamenta i Vijeća⁵, trebala bi izraditi plan uvođenja na visokoj razini kako bi državama članicama i Europolu pružila smjernice o planiranju i provedbi uvođenja *EES-a* tijekom postupnog početka rada (**„plan uvođenja na visokoj razini agencije eu-LISA“**). *Agencija eu-LISA* trebala bi taj plan dostaviti **Europskom parlamentu, Vijeću**, Komisiji, državama članicama i Europolu. U tom bi planu trebalo **potvrditi ciljeve učinkovitosti i dostupnosti središnjeg sustava EES-a, kao i strategiju u pogledu mogućih funkcionalnih manjih, većih i blokirajućih nedostataka, trebalo bi navesti postupke u nepredviđenim situacijama te bi državama članicama i Europolu trebalo pružiti smjernice za funkcioniranje središnjeg sustava EES-a. Taj bi plan trebao donijeti Upravni odbor agencije eu-LISA**. Pri donošenju odluka država članica o početku ili ubrzanju rada trebalo bi uzeti u obzir plan uvođenja na visokoj razini **agencije eu-LISA**.

⁵ Uredba (EU) 2018/1726 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenog 2018. o Agenciji Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) te izmjeni Uredbe (EZ) br. 1987/2006 i Odluke Vijeća 2007/533/PUP i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1077/2011 (SL L 295, 21.11.2018., str. 99., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1726/oj>).

- (8) Kako bi se olakšalo neometano uvođenje EES-a, *svaka država članica* trebala bi izraditi nacionalni *plan* uvođenja uz savjetovanje s Komisijom i agencijom eu-LISA *i dostaviti taj plan Komisiji*. Za svaku fazu postupnog početka rada *EES-a* nacionalni planovi uvođenja trebali bi uključivati informacije o utvrđenim pragovima i zahtjevima, a posebno: i. *očekivani* datum početka rada EES-a na graničnim *prijelazima*; ii. *očekivani* postotak procijenjenog broja prelazaka granice koji će se registrirati u EES-u u odnosu na ukupni broj državljana trećih zemalja koji podliježu registraciji u EES-u; i iii. ako je primjenjivo, biometrijske funkcionalnosti *za koje se očekuje da* će biti dostupne na graničnim *prijelazima*. *Agencija eu-LISA trebala bi razmotriti jesu li nacionalni planovi uvođenja u tehničkom pogledu usklađeni s planom uvođenja na visokoj razini agencije eu-LISA i potvrditi da nemaju tehničke nedostatke koji bi mogli dodatno odgoditi početak rada EES-a. Komisija bi trebala razmotriti sveukupnu koherentnost svih nacionalnih planova uvođenja i je li svaki nacionalni plan uvođenja u skladu s pragovima i zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi*. Pri pripremi svojih nacionalnih planova uvođenja države članice potiču se da se prema potrebi koordiniraju s operatorima infrastrukture za smještaj graničnih prijelaza. *Ako država članica namjerava početi upotrebljavati EES ili biometrijske funkcionalnosti EES-a na određenom graničnom prijelazu, ta bi država članica o tome trebala obavijestiti operatore infrastrukture za smještaj tog graničnog prijelaza*. Kako bi se pratila usklađenost s postupnim početkom rada *EES-a*, države članice trebale bi *Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji i agenciji eu-LISA* dostavljati mjesečna izvješća o provedbi svojih *nacionalnih* planova uvođenja. U takvim bi se mjesečnim izvješćima trebala utvrditi odstupanja i korektivne mjere ako je to potrebno za ispunjavanje pragova i zahtjeva utvrđenih u ovoj Uredbi. *Komisija bi trebala olakšati sastavljanje sažetih nacionalnih planova uvođenja i mjesečnih izvješća država članica*.

- (9) ***S obzirom na to da bi podaci zabilježeni u EES-u tijekom postupnog početka rada EES-a mogli biti nepotpuni, u putne isprave državljana trećih zemalja trebalo bi sustavno otiskivati pečat pri ulasku i izlasku tijekom tog razdoblja. Nacionalna tijela trebala bi uzeti u obzir moguću nepotpunost bilješki o ulasku/izlasku ili bilješki o odbijanju ulaska. Ako ne postoje relevantni podaci iz EES-a, nacionalna tijela trebala bi smatrati da pečati imaju prednost. Ako pečata nema, nacionalna tijela trebala bi smatrati da prednost imaju podaci zabilježeni u EES-u. U slučaju nepodudarnosti između osobnog dosjea koji sadržava biometrijske podatke i pečata, nacionalna tijela trebala bi smatrati da podaci iz EES-a imaju prednost. U slučaju nepodudarnosti između osobnog dosjea bez biometrijskih podataka i pečata ili u slučajevima iz članka 16. stavka 4. Uredbe (EU) 2017/2226, nacionalna tijela trebala bi na pojedinačnoj osnovi odlučiti imaju li prednost pečat ili podaci iz EES-a.***

- (10) S obzirom na to da bi podaci zabilježeni u EES-u tijekom postupnog početka rada EES-a mogli biti nepotpuni, nacionalna tijela ne bi trebala uzimati u obzir rezultate automatiziranog kalkulatora o maksimalnom preostalom trajanju dopuštenog boravka državljana trećih zemalja registriranih u EES-u. Slično tome, pri obavljanju svojih zadaća nacionalna tijela ne bi trebala uzimati u obzir automatizirani mehanizam za utvrđivanje ili signaliziranje nepostojanja bilješke o izlasku nakon datuma isteka dopuštenog boravka ili bilješke da je prekoračeno maksimalno trajanje dopuštenog boravka, *ili sastavljene* popise osoba za koje je utvrđeno da su prekoračile trajanje dopuštenog boravka.
- (11) Kako bi se državama članicama dalo dovoljno vremena za prilagodbu početku *rada* EES-a, upotreba biometrijskih funkcionalnosti na graničnim prijelazima ne bi trebala biti obvezna *tijekom* prvih 60 dana postupnog početka rada *EES-a*. *Međutim, države članice potiču se na to da se tijekom tog razdoblja koriste tim funkcionalnostima kako bi poduprle neometanu operativnu tranziciju i omogućile pravodobno otkrivanje i otklanjanje svih problema u provedbi*. Države članice trebale bi najkasnije 90. dana *od prvog dana* postupnog početka rada *EES-a* upotrebljavati EES s biometrijskim funkcionalnostima barem na polovini svojih graničnih prijelaza. Pružanje biometrijskih podataka ne bi trebalo biti uvjet za ulazak državljana trećih zemalja koji podliježu registraciji u EES-u na graničnim prijelazima na kojima se EES upotrebljava bez biometrijskih funkcionalnosti.

- (12) Kako bi se uzelo u obzir da je na graničnim prijelazima potrebno postupno uvođenje EES-a s biometrijskim funkcionalnostima, biometrijska provjera državljana trećih zemalja koji podliježu registraciji u EES-u trebala bi se provoditi samo na graničnim prijelazima na kojima se EES upotrebljava s biometrijskim funkcionalnostima.
- (13) Kako bi se osigurala koherentnost interoperabilnosti između viznog informacijskog sustava (VIS) uspostavljenog Odlukom Vijeća 2004/512/EZ⁶ i EES-a, VIS-u bi trebalo pristupati izravno samo na graničnim prijelazima na kojima se ne upotrebljava EES. Na graničnim prijelazima na kojima se upotrebljava EES granična tijela trebala bi se koristiti interoperabilnošću između EES-a i VIS-a.

⁶ Odluka Vijeća 2004/512/EZ od 8. lipnja 2004. o uspostavi viznog informacijskog sustava (VIS) (SL L 213, 15.6.2004., str. 5., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2004/512/oj>).

- (14) Državljanima trećih zemalja čiji se podaci trebaju bilježiti u EES-u trebalo bi obavijestiti o njihovim pravima i obvezama u pogledu obrade njihovih podataka u obliku obrasca kako je predviđeno u članku 50. stavku 5. Uredbe (EU) 2017/2226. Informacije koje se pružaju **tim** državljanima trećih zemalja trebale bi se odnositi na postupni početak rada EES-a. Taj bi obrazac trebao sadržavati informacije za te državljane trećih zemalja o njihovoj obvezi pružanja biometrijskih podataka na graničnim prijelazima ako ta obveza predstavlja uvjet za ulazak, o posljedicama nepružanja biometrijskih podataka, o tome da neće moći provjeriti preostalo trajanje dopuštenog boravka automatiziranim sredstvima **te o mogućnosti upotrebe kalkulatora za izračun kratkotrajnog boravka dostupnog na internetskim stranicama Komisije.**
- (15) S obzirom na postupan početak rada EES-a, Komisija bi trebala **redovito preispitivati** informacije na internetskim stranicama EES-a **i prilagoditi ih prema potrebi.**

- (16) ***Komisija bi, uz sudjelovanje Europskog nadzornika za zaštitu podataka, trebala prilagoditi svoje*** informativne materijale koje je izradila ■ u kontekstu članka 51. Uredbe (EU) 2017/2226 za provedbu informativne kampanje koja prati postupni početak rada ***EES-a.***
- (17) Tijekom postupnog početka rada EES-a mrežna usluga ***iz članka 13. stavka 1. Uredbe (EU) 2017/2226 neće omogućavati*** državljanima trećih zemalja provjeru točnog trajanja svojeg dopuštenog boravka elektroničkim putem.

- (18) Ova Uredba ne utječe na obveze zračnih prijevoznika, pomorskih prijevoznika i međunarodnih prijevoznika koji prevoze skupine autobusom kopnenim putem kako je utvrđeno u članku 26. stavku 1. Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma od 14. lipnja 1985. između vlada država Gospodarske unije Beneluksa, Savezne Republike Njemačke i Francuske Republike o postupnom ukidanju kontrola na zajedničkim granicama⁷ („Konvencija o provedbi Schengenskog sporazuma”) i Direktivi Vijeća 2001/51/EZ⁸. U tom bi pogledu prijevoznici trebali provjeravati pečate u putnim ispravama. Kako bi se osigurala djelotvorna komunikacija s prijevoznicima o diferenciranoj primjeni EES-a na graničnim prijelazima, što u konačnici koristi putnicima, ključno je da su države članice transparentne u pogledu uvođenja EES-a na graničnim prijelazima.
- (19) Člankom 22. Uredbe (EU) 2017/2226 i člankom 12.a Uredbe (EU) 2016/399 predviđaju se prijelazno razdoblje i prijelazne mjere za početak rada EES-a. ***Kako bi se omogućio postupan početak rada EES-a***, potrebno je odstupiti od tih članaka kako bi se osiguralo da se prijelazno razdoblje i prijelazne mjere primjenjuju tek ***nakon*** završetka postupnog početka rada ***EES-a***. To odstupanje trebalo bi se prestati primjenjivati pet godina i 180 dana od datuma početka rada EES-a koji Komisija odredi u skladu s člankom 66. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/2226;

⁷ SL L 239, 22.9.2000., str. 19., ELI: <http://data.europa.eu/eli/convention/2000/922/oj>.

⁸ Direktiva Vijeća 2001/51/EZ od 28. lipnja 2001. o dopuni odredaba članka 26. Konvencije o primjeni Sporazuma iz Schengena od 14. lipnja 1985. (SL L 187, 10.7.2001., str. 45., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/51/oj>).

- (20) Kako bi se osiguralo da pri obavljanju svojih zadaća ne donose odluke koje se temelje isključivo na podacima zabilježenima u EES-u, nacionalna tijela i agencije *Unije* trebali bi uzeti u obzir činjenicu da bi osobni dosjei registrirani u EES-u mogli sadržavati nepotpune skupove podataka. To odstupanje trebalo bi se prestati primjenjivati pet godina i 180 dana od datuma početka rada EES-a koji Komisija odredi u skladu s člankom 66. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/2226 da bi se uzelo u obzir petogodišnje razdoblje zadržavanja za skupove podataka za koje nedostaje bilješka o izlasku kako je utvrđeno u članku 34. stavku 3. te uredbe. ***Bilješke o ulasku i izlasku izrađene tijekom postupnog početka rada EES-a ne bi se trebale upotrebljavati za automatizirano izvješćivanje ni za automatizirane postupke, uključujući automatizirano ostvarivanje uvida u podatke iz europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS)***, kako je uspostavljen Uredbom (EU) 2018/1240 Europskog parlamenta i Vijeća⁹.
- (21) Pri osiguravanju usklađenosti s odredbama Uredbe (EU) 2017/2226 o izmjeni podataka i prijevremenom brisanju podataka države članice trebale bi dopuniti nepotpune podatke u mjeri u kojoj je to moguće zbog ograničene dostupnosti skupova podataka zabilježenih u EES-u tijekom postupnog početka rada EES-a.

⁹ Uredba (EU) 2018/1240 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. rujna 2018. o uspostavi europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS) i izmjeni uredaba (EU) br. 1077/2011, (EU) br. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 i (EU) 2017/2226 (SL L 236, 19.9.2018., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1240/oj>).

- (22) Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu, uspostavljena Uredbom (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁰ **ne bi smjela pristupati** podacima zabilježenima u EES-u tijekom postupnog početka rada za provedbu analiza rizika i procjena osjetljivosti jer bi nepotpunost podataka mogla dovesti do obmanjujućih analiza rizika i procjena osjetljivosti.
- (23) Kako bi se osiguralo djelotvorno upravljanje vanjskim granicama tijekom postupnog početka rada EES-a, **trebala bi se primjenjivati sljedeća pravila**. Na graničnim prijelazima na kojima se ne upotrebljava EES trebalo bi provoditi graničnu kontrolu u skladu s Uredbom (EU) 2016/399 kako se primjenjuje ■ na dan prije datuma početka rada EES-a koji Komisija odredi u skladu s člankom 66. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/2226 ■ . Na graničnim prijelazima na kojima se upotrebljava EES granične kontrole trebale bi se provoditi u skladu s **uredbama** (EU) 2017/2226 i **(EU) 2016/399, te** uz posebna odstupanja od tih uredaba **predviđena ovom Uredbom** u pogledu provjere na graničnim prijelazima na kojima se EES upotrebljava bez biometrijskih funkcionalnosti kako bi se omogućio postupan početak rada **EES-a**. Te granične kontrole trebale bi se provoditi ne dovodeći u pitanje provjere nositelja viza upotrebom otisaka prstiju, u skladu s Uredbom (EZ) **br. 767/2008**.

¹⁰ Uredba (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2019. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i stavljanju izvan snage uredaba (EU) br. 1052/2013 i (EU) 2016/1624 (SL L 295, 14.11.2019., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj>).

- (24) Kako bi se omogućile djelotvorne tehničke i organizacijske prilagodbe tijekom postupnog početka rada EES-a u svakoj državi članici i odgovorilo na *slučajeve* kvara središnjeg sustava EES-a, nacionalnih sustava ili komunikacijske infrastrukture *koji znatno ometaju rad EES-a ili kako bi se odgovorilo na izvanredne okolnosti koje dovode do tako gustog prometa da* vrijeme čekanja na graničnom prijelazu postane predugo, *sve* države članice, *bez obzira na to počinju li u potpunosti ili postupno upotrebljavati EES*, trebale bi moći potpuno ili djelomično suspendirati rad EES-a na određenim graničnim prijelazima tijekom postupnog početka rada EES-a. *Države članice trebale bi iskoristiti tu mogućnost samo ako je takva suspenzija nužna i u najkraćem mogućem razdoblju.* U slučaju djelomične suspenzije trebalo bi suspendirati registraciju biometrijskih podataka u EES-u. U slučaju potpune suspenzije u EES-u se ne bi smjeli bilježiti podaci. *Takva suspenzija ne bi trebala utjecati na obveze u vezi s vremenskim okvirom za postupan početak rada EES-a, ali bi mogla privremeno utjecati na pragove u pogledu registracije.*

- (25) *Kako bi se ublažili dodatni rizici povezani s uvođenjem EES-a s biometrijskim funkcionalnostima, sve države članice trebale bi moći, u izvanrednim okolnostima koje dovode do tako gustog prometa da vrijeme čekanja na graničnim prijelazima postane predugo, suspendirati registraciju biometrijskih podataka u EES-u nakon završetka postupnog početka rada EES-a. Takva suspenzija trebala bi biti moguća tijekom ograničenog razdoblja od 90 dana nakon završetka postupnog početka rada EES-a. To bi se razdoblje trebalo automatski produljiti za 60 dana ako manje od 80 % osobnih dosjea registriranih u EES-u tijekom postupnog početka rada EES-a sadržava biometrijske podatke.*
- (26) Agencija eu-LISA trebala bi izdavati izvješća sa statističkim podacima o upotrebi **EES-a**, koja bi trebala služiti za evaluaciju učinkovitosti EES-a, ocjenjivanje usklađenosti država članica s **planom uvođenja na visokoj razini agencije eu-LISA i nacionalnim** planovima uvođenja, utvrđivanje područja u kojima su potrebna poboljšanja, praćenje usklađenosti sa zahtjevima ove Uredbe o postupnom početku rada EES-a i potporu u donošenju odluka koje se odnose na daljnji razvoj i optimizaciju EES-a. **Osim toga, u skladu s člankom 63. stavkom 4. Uredbe (EU) 2017/2226, agencija eu-LISA objavljuje statističke podatke o upotrebi EES-a tijekom postupnog početka rada. Nadalje, agencija eu-LISA trebala bi nastaviti redovito izvješćivati Upravni odbor agencije eu-LISA. Odbor za upravljanje programom agencije eu-LISA trebao bi pratiti postupan početak rada.**

- (27) Pripremne radnje povezane s *planom uvođenja na visokoj razini agencije eu-LISA i nacionalnim* planovima uvođenja trebale bi započeti na datum stupanja na snagu ove Uredbe. *Plan uvođenja na visokoj razini agencije eu-LISA i nacionalni planovi uvođenja* trebali bi *uzeti u obzir* datum *početka rada EES-a* koji Komisija odredi u skladu s člankom 66. stavkom 1. *Uredbe (EU) 2017/2226*. *Svi uvjeti navedeni u tom članku moraju biti pravodobno ispunjeni kako bi se Komisiji omogućilo donošenje odluke o utvrđivanju datuma početka rada EES-a prije početka tog pripremnog rada i uzimajući u obzir plan za interoperabilnost koji je Vijeće potvrdilo 5. ožujka 2025. Posebice, sve obavijesti u skladu s člankom 66. stavkom 1. točkom (c) te uredbe Komisija treba pravodobno primiti. Postupni početak rada EES-a trebao bi započeti, a odstupanja predviđena ovom Uredbom trebala bi se primjenjivati, od datuma početka rada EES-a koji Komisija odredi u skladu s člankom 66. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/2226*. S obzirom na to da se ovom Uredbom predviđaju privremena odstupanja, ona bi se trebala prestati primjenjivati 180 dana od tog datuma. Međutim, odredbe kojima se predviđaju odstupanja od primjene prijelaznog razdoblja i prijelaznih mjera *predviđene u Uredbi (EU) 2017/2226*, od pristupa podacima iz EES-a i od provjere pečata u putnim ispravama od strane prijevoznika te odredbe o suspenziji EES-a trebale bi se primjenjivati u ograničenom razdoblju nakon završetka postupnog početka rada *EES-a*.

- (28) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, *to jest* utvrđivanje pravila o postupnom početku rada EES-a i o odstupanjima od *uredaba* (EU) 2017/2226 i (EU) 2016/399, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega i *učinaka* djelovanja on na bolji način može ostvariti na razini Unije ■, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji (*UEU*). U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje *tog cilja*.
- (29) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog UEU-u i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje. S obzirom na to da ova Uredba predstavlja daljnji razvoj schengenske pravne stečevine, Danska, u skladu s člankom 4. navedenog Protokola, u roku od šest mjeseci nakon što Vijeće odluči o ovoj Uredbi, odlučuje hoće li je provesti u svojem nacionalnom pravu.

- (30) Ova Uredba **predstavlja** razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojima Irska **ne sudjeluje**, u skladu s Odlukom Vijeća 2002/192/EZ¹¹. Irska stoga ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (31) U pogledu Islanda i Norveške ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju **tih** država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine¹², koje pripadaju području iz članka 1. točke A Odluke Vijeća 1999/437/EZ¹³.
- (32) U pogledu Švicarske ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine¹⁴, koje pripadaju području iz članka 1. točke A Odluke 1999/437/EZ u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2008/146/EZ¹⁵.

¹¹ **Odluka Vijeća 2002/192/EZ od 28. veljače 2002. o zahtjevu Irske za sudjelovanje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine (SL L 64, 7.3.2002., str. 20., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj>).**

¹² **SL L 176, 10.7.1999., str. 36., ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1999/439\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1999/439(1)/oj).**

¹³ **Odluka Vijeća 1999/437/EZ od 17. svibnja 1999. o određenim aranžmanima za primjenu Sporazuma sklopljenog između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih dviju država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 176, 10.7.1999., str. 31., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).**

¹⁴ **SL L 53, 27.2.2008., str. 52.**

¹⁵ **Odluka Vijeća 2008/146/EZ od 28. siječnja 2008. o sklapanju, u ime Europske zajednice, Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 53, 27.2.2008., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/146/oj>).**

- (33) U pogledu Lihtenštajna ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine¹⁶, koje pripadaju području iz članka 1. točke A Odluke 1999/437/EZ u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2011/350/EU¹⁷.
- (34) U pogledu Cipra odredbe ove Uredbe koje se odnose na VIS predstavljaju odredbe koje se temelje na schengenskoj pravnoj stečevini ili su na drugi način s njom povezane u smislu članka 3. stavka 2. Akta o pristupanju iz 2003. Za rad EES-a potrebno je odobriti pasivni pristup VIS-u. S obzirom na to da će EES upotrebljavati samo one države članice koje u trenutku početka rada EES-a ispunjavaju uvjete koji se odnose na VIS, Cipar neće upotrebljavati EES od njegova početka rada. Cipar treba povezati s EES-om čim se ispune uvjeti postupka iz Uredbe (EU) 2017/2226.

¹⁶ *SL L 160, 18.6.2011., str. 21.*

¹⁷ *Odluka Vijeća 2011/350/EU od 7. ožujka 2011. o sklapanju Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pristupanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, u vezi s ukidanjem kontrola na unutarnjim granicama i kretanju osoba, u ime Europske unije (SL L 160, 18.6.2011., str. 19., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/oj>).*

- (35) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 *Europskog parlamenta i Vijeća*¹⁸ te je on dao mišljenje 10. ožujka 2025.
- (36) Ovom se Uredbom utvrđuju stroga pravila u vezi s pristupom EES-u te potrebne zaštitne mjere za takav pristup *tijekom postupnog početka rada EES-a i tijekom određenog razdoblja nakon završetka postupnog početka rada EES-a*. U njoj se ujedno *zadržavaju* prava pojedinaca na pristup, ispravak, dopunu, brisanje i pravnu zaštitu, a osobito pravo na pravni lijek i nadzor nad postupcima obrade *podataka iz EES-a* koje provode neovisna javna tijela. Ovom se Uredbom stoga poštuju temeljna prava i uvažavaju načela priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, a osobito pravo na ljudsko dostojanstvo, zabrana ropstva i prisilnog rada, pravo na slobodu i sigurnost, poštovanje privatnog i obiteljskog života, zaštita osobnih podataka, pravo na nediskriminaciju, prava djeteta, prava starijih osoba, integracija osoba s invaliditetom te pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje.
- (37) Ovom se Uredbom ne dovode u pitanje obveze koje proizlaze iz Ženevske konvencije o statusu izbjeglica od 28. srpnja 1951., kako je dopunjena Njujorškim protokolom od 31. siječnja 1967.,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

¹⁸ *Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39. ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).*

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju pravila o postupnom početku rada sustava ulaska/izlaska (**EES**) **uspostavljenog na temelju Uredbe (EU) 2017/2226** na granicama država članica na kojima se EES upotrebljava u skladu s člankom 4. **te** uredbe **█** i o privremenim odstupanjima **od određenih odredaba uredaba** (EU) 2017/2226 i **█** (EU) 2016/399.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se definicije iz članka 3. stavka 1. Uredbe (EU) 2017/2226.

Osim toga, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „postupan početak rada EES-a” znači razdoblje od 180 dana koje počinje od datuma početka rada EES-a koji Komisija odredi u skladu s člankom 66. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/2226;
2. „nacionalna tijela” znači tijela iz članka 9. Uredbe (EU) 2017/2226;

3. „procijenjeni broj prelazaka granice” znači procjena države članice o broju prelazaka granice državljana trećih zemalja iz članka 2. stavaka 1. i 2. Uredbe (EU) 2017/2226 za tu državu članicu na temelju godišnjeg prosjeka ukupnog broja prelazaka granice državljana trećih zemalja **na granicama iz članka 4. Uredbe (EU) 2017/2226** koji u tu državu članicu putuju **radi kratkotrajnog boravka**, izračunanog za **dvije kalendarske godine** koje prethode datumu početka rada EES-a koji Komisija odredi u skladu s člankom 66. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/2226.

Članak 3.

Planovi uvođenja *i izvješćivanje*

1. Agencija Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) *do ... [30 dana od datuma stupanja na snagu ove Uredbe]* dostavlja *Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji, državama članicama i Europolu* plan uvođenja na visokoj razini za postupan početak rada EES-a (*„plan uvođenja na visokoj razini agencije eu-LISA”*), uzimajući u obzir pragove i zahtjeve utvrđene u *članku 4. stavcima od 2. do 5.* Tim se planom *podupire djelotvoran i kontinuiran rad* središnjeg sustava EES-a *potvrđivanjem ciljeva učinkovitosti i dostupnosti središnjeg sustava EES-a, kao i strategije u pogledu mogućih funkcionalnih manjih, većih i blokirajućih nedostataka, navode se postupci u nepredviđenim situacijama te se državama članicama i Europolu pružaju smjernice za funkcioniranje središnjeg sustava EES-a.*

Upravni odbor agencije eu-LISA donosi plan uvođenja na visokoj razini agencije eu-LISA.

2. ***Svaka država*** članica do ... [60 dana od datuma stupanja na snagu ove Uredbe], uz savjetovanje s Komisijom i agencijom eu-LISA, izrađuje nacionalni plan uvođenja za postupan početak rada EES-a („nacionalni plan uvođenja”), uzimajući u obzir ***plan uvođenja na visokoj razini agencije eu-LISA, i dostavlja taj plan Komisiji. Ako država članica ne počne u potpunosti upotrebljavati EES od početka postupnog početka rada EES-a, u njezinom se nacionalnom planu uvođenja navodi na koji način će se ispuniti pragovi i zahtjevi utvrđeni u članku 4.***

Agencija eu-LISA razmatra jesu li nacionalni planovi uvođenja u tehničkom pogledu usklađeni s planom uvođenja na visokoj razini agencije eu-LISA i potvrđuje da ne sadržavaju nikakve tehničke nedostatke koji bi mogli dodatno odgoditi početak rada EES-a. Komisija razmatra sveukupnu koherentnost svih nacionalnih planova uvođenja i je li svaki nacionalni plan uvođenja u skladu s pragovima i zahtjevima utvrđenima u članku 4.

Ako država članica namjerava početi upotrebljavati EES ili biometrijske funkcionalnosti EES-a na određenom graničnom prijelazu, ta država članica o tome obavješćuje operatore infrastrukture za smještaj tog graničnog prijelaza.

█

3. Države članice počevši od 30 dana od *prvog dana postupnog početka rada EES-a Europskom parlamentu, Vijeću*, Komisiji i agenciji eu-LISA dostavljaju mjesečna izvješća *u kojima potvrđuju* provedbu svojih nacionalnih planova uvođenja *ili utvrđuju odstupanja i* korektivne mjere ako je to potrebno za ispunjavanje pragova i zahtjeva utvrđenih u članku 4.
4. *Komisija olakšava sastavljanje sažetih nacionalnih planova uvođenja i mjesečnih izvješća država članica.*
5. Na zahtjev Komisije agencija eu-LISA dostavlja Komisiji statističke podatke potrebne Komisiji *za praćenje provedbe plana uvođenja na visokoj razini agencije eu-LISA i* nacionalnih planova uvođenja, u skladu s člankom 63. stavkom 6. Uredbe (EU) 2017/2226.

6. *Ako je potrebno, Komisija, uz savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka, pruža daljnje praktične smjernice o obradi osobnih podataka u EES-u tijekom postupnog početka rada.*

Članak 4.

Postupan početak rada EES-a

1. Odstupajući od članka 66. stavka 6. Uredbe (EU) 2017/2226 države članice tijekom postupnog početka rada EES-a upotrebljavaju EES kako je utvrđeno u *stavcima od 2. do 6.* ovog članka.

2. Od prvog dana postupnog početka rada EES-a svaka država članica počinje upotrebljavati EES pri ulasku i izlasku na jednom ili više graničnih prijelaza pri čemu kombinira granične prijelaze u zračnim lukama, kopnene i morske granične prijelaze, ako je to moguće i primjenjivo, za bilježenje i pohranu podataka državljana trećih zemalja iz članka 2. stavaka 1. i 2. Uredbe (EU) 2017/2226. Svaka država članica **najkasnije 30. dana od prvog dana postupnog početka rada EES-a** u EES-u registrira najmanje 10 % procijenjenog broja prelazaka granice za tu državu članicu.

Tijekom prvih 60 dana postupnog početka rada EES-a države članice mogu upotrebljavati EES bez biometrijskih funkcionalnosti, a nacionalna tijela mogu otvarati ili ažurirati osobne dosjee bez biometrijskih podataka.

3. Svaka država članica najkasnije 90. dana **od prvog dana** postupnog početka rada EES-a upotrebljava EES s biometrijskim funkcionalnostima barem na polovini svojih graničnih prijelaza. Svaka država članica **u EES-u** registrira najmanje **35 %** procijenjenog broja prelazaka granice za tu državu članicu. Osobni dosjei državljana trećih zemalja iz članka 2. stavaka 1. i 2. Uredbe (EU) 2017/2226 koji su registrirani u EES-u sadržavaju biometrijske podatke.

4. Svaka država članica najkasnije 150. dana **od prvog dana** postupnog početka rada EES-a upotrebljava EES s biometrijskim funkcionalnostima na svim svojim graničnim prijelazima i u EES-u **registrira** najmanje 50 % procijenjenog broja prelazaka granice za tu državu članicu.
5. Svaka država članica najkasnije 170. **dana od prvog dana** postupnog početka rada EES-a upotrebljava EES s biometrijskim funkcionalnostima na svim svojim graničnim prijelazima i u EES-u registrira sve državljane trećih zemalja iz članka 2. stavaka 1. i 2. Uredbe (EU) 2017/2226.
6. Odbijanja ulaska o kojima je donesena odluka na graničnom prijelazu na kojem se upotrebljava EES bilježe se u EES-u, **u skladu s** člankom 18. Uredbe (EU) 2017/2226.
Za potrebe ovog stavka, ako se EES upotrebljava s biometrijskim funkcionalnostima, odbijanja ulaska bilježe se s biometrijskim podacima, **a** ako se EES upotrebljava bez biometrijskih funkcionalnosti, odbijanja ulaska bilježe se bez biometrijskih podataka.
7. Od prvog dana postupnog početka rada EES-a Europol upotrebljava EES kako je predviđeno u Uredbi (EU) 2017/2226.

Članak 5.

Ostala odstupanja od uredaba (EU) 2017/2226 i (EU) 2016/399

1. Uz pravila utvrđena u članku 4., pravila utvrđena u ovom članku primjenjuju se tijekom postupnog početka rada EES-a ***bez obzira na način koji države članice odaberu za početak rada EES-a.***

2. Granična tijela sustavno otiskuju pečat u putne isprave državljana trećih zemalja iz članka 2. stavaka 1. i 2. Uredbe (EU) 2017/2226 pri ulasku i izlasku.

Obveze otiskivanja pečata iz članka 42.a stavka 1. drugog podstavka i članka 42.a stavaka 2., 5. i 6. Uredbe (EU) 2016/399 primjenjuju se *mutatis mutandis* u državama članicama koje upotrebljavaju EES.

3. Za unos, izmjenu, brisanje i ostvarivanje uvida u podatke u EES-u nacionalna tijela koja su nadležna za potrebe utvrđene u člancima od 23. do 29., 31., 32., 34. i 35. Uredbe (EU) 2017/2226:

(a) smatraju da pečati imaju prednost ako ne postoje relevantni podaci iz EES-a;

(b) smatraju da podaci iz EES-a imaju prednost:

- i. u slučaju nepodudarnosti između osobnog dosjea koji sadržava biometrijske podatke i pečata; ili*
- ii. ako nema pečata;*

(c) odlučuju na pojedinačnoj osnovi ima li prednost pečat ili podaci iz EES-a:

- i. u slučaju nepodudarnosti između osobnog dosjea bez biometrijskih podataka i pečata otisnutog u skladu sa stavkom 2. ovog članka; ili*
- ii. u slučajevima iz članka 16. stavka 4. Uredbe (EU) 2017/2226.*

Nacionalna tijela i Europol ne donose odluke koje negativno utječu na pojedince isključivo na temelju toga što u EES-u nije registriran navodni ulazak ili izlazak.

4. Ako u putnoj ispravi nema pečata i za državljanina treće zemlje koji se nalazi na državnom području **države** članice nije otvoren osobni dosje u EES-u, nacionalna tijela mogu pretpostaviti da državljanin treće zemlje ne ispunjava ili više ne ispunjava uvjete koji se odnose na ulazak ili boravak u državama članicama.

Pretpostavka **iz prvog podstavka** ne primjenjuje se na državljane trećih zemalja koji na bilo koji način dostave vjerodostojan dokaz da imaju pravo slobodnog kretanja u skladu s pravom Unije ■ ili da su nositelji boravišne dozvole ili vize za dugotrajni boravak.

Pretpostavka **iz prvog podstavka** može se pobiti ako državljani treće zemlje na bilo koji način dostave vjerodostojan dokaz, **kao što su putne karte ili dokaz o boravku izvan državnog područja država članica ili o datumu isteka prethodne boravišne dozvole odnosno vize za dugotrajni boravak**, da su poštovali uvjete koji se odnose na trajanje kratkotrajnog boravka.

Ako se pretpostavka iz prvog podstavka pobije, nacionalna tijela **koja upotrebljavaju EES** obavljaju jednu ili više sljedećih zadaća ■ , u mjeri u kojoj je to dopušteno ovom Uredbom:

- (a) otvaraju osobni dosje tog državljanina treće zemlje u EES-u, ako je to potrebno;
- (b) ažuriraju posljednju bilješku za tog državljanina treće zemlje o ulasku/izlasku unošenjem podataka koji nedostaju;
- (c) brišu postojeći osobni dosje tog državljanina treće zemlje ako je člankom 35. Uredbe (EU) 2017/2226 predviđeno takvo brisanje.

5. Granična tijela koriste se interoperabilnošću između EES-a i VIS-a iz članka 8. stavka 2. Uredbe (EU) 2017/2226 samo na graničnim prijelazima na kojima se upotrebljava EES. Granična tijela nastavljaju izravno pristupati VIS-u:

- (a) na graničnim prijelazima na kojima se ne upotrebljava EES;
- (b) ako je EES suspendiran **u skladu s** člankom 7. ove Uredbe.

6. Nacionalna tijela i Europol zanemaruju sljedeće:
- (a) rezultate automatiziranog kalkulatora koji pokazuje maksimalno trajanje dopuštenog boravka iz članka 11. Uredbe (EU) 2017/2226;
 - (b) automatski sastavljeni popis osoba koje su prekoračile trajanje dopuštenog boravka i njegove posljedice, posebno iz članka 6. stavka 1. točaka (c) i (h), članka 12. stavka 3., članka 16. stavka 4., članka 34. stavka 3., članka 50. stavka 1. točaka (i) i (k) i članka 63. stavka 1. točke (e) Uredbe (EU) 2017/2226.
7. ***Za potrebe članaka 45. i 48. Uredbe (EU) 2017/2226*** postupci obrade ***podataka iz EES-a*** koje države članice ***provode u skladu s*** ovom Uredbom ne smatraju se nezakonitima ili neusklađenima s Uredbom (EU) 2017/2226.
8. Provjera identiteta i prethodna registracija državljana trećih zemalja u skladu s člankom 23. Uredbe (EU) 2017/2226 provode se za državljane trećih zemalja iz članka 2. stavaka 1. i 2. te uredbe na graničnim prijelazima na kojima se upotrebljava EES s biometrijskim funkcionalnostima, među ostalim putem samoposlužnih sustava, ako su dostupni.

9. Uz specifične informacije iz članka 50. stavka 5. Uredbe (EU) 2017/2226 koje države članice trebaju dodati u obrazac za pružanje informacija državljanima trećih zemalja **iz članka 2. stavaka 1. i 2. te uredbe** o obradi njihovih osobnih podataka u EES-u, države članice taj obrazac u trenutku otvaranja osobnog dosjea dotične osobe **upotpunjuju** sljedećim informacijama:

„Imajte na umu da je u tijeku postupno uvođenje sustava ulaska/izlaska. Tijekom **tog razdoblja** [od...] Vaši osobni podaci, uključujući Vaše biometrijske podatke, možda se neće prikupljati za potrebe sustava ulaska/izlaska na vanjskim granicama svih država članica. Ako je prikupljanje tih informacija obvezno, a Vi ih ne pružite, ulazak će Vam biti odbijen. Tijekom postupnog uvođenja Vaši podaci neće se automatski dodavati na popis osoba koje su prekoračile trajanje dopuštenog boravka. Osim toga, na internetskim stranicama EES-a ili uz pomoć opreme dostupne na graničnim prijelazima nećete moći provjeriti koliko Vam je još dopušteno ostati. **Trajanje svojeg dopuštenog boravka možete provjeriti s pomoću alata za izračun kratkotrajnog boravka dostupnog na internetskim stranicama Europske komisije https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/schengen/border-crossing/short-stay-calculator_en.**

Nakon postupnog uvođenja sustava ulaska/izlaska Vaši osobni podaci obrađivat će se kako je utvrđeno u ovom obrascu.”.

10. Komisija prilagođava informacije na internetskim stranicama EES-a iz članka 50. stavka 3. Uredbe (EU) 2017/2226 kako bi odražavale postupni početak rada **EES-a**.
11. U informativnoj kampanji iz članka 51. Uredbe (EU) 2017/2226 koja prati početak rada EES-a vodi se računa o posebnim uvjetima na graničnim prijelazima. Tom se informativnom kampanjom osigurava da osobe na koje se to odnosi dobiju sve relevantne informacije te se uzimaju u obzir pragovi i zahtjevi utvrđeni u članku 4. ove Uredbe. Komisija, **uz sudjelovanje Europskog nadzornika za zaštitu podataka, prilagođava materijale za tu informativnu kampanju u razumnom roku, prije postupnog početka rada EES-a. Nadalje, Komisija nastavlja podupirati države članice u pripremi tih materijala.**

12. Suspendira se primjena **članka 11. stavka 3.**, članka 12. stavaka 1. i 2., članka 13. stavaka 1. i 2., članka 20. i članka 21. Uredbe (EU) 2017/2226, **kao i primjena članka 8. stavka 9. Uredbe (EU) 2016/399.**
13. Odstupajući od članka 22. Uredbe (EU) 2017/2226 i članka 12.a Uredbe (EU) 2016/399, prijelazno razdoblje i prijelazne mjere utvrđeni u tim člancima primjenjuju se od prvog dana nakon **završetka** postupnog početka rada EES-a ■ .
14. Na graničnim prijelazima na kojima se ne upotrebljava EES granična kontrola provodi se u skladu s Uredbom (EU) 2016/399 kako se primjenjuje na dan prije datuma početka rada EES-a koji Komisija odredi u skladu s člankom 66. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/2226.

Na graničnim prijelazima na kojima se upotrebljava EES granična kontrola provodi se u skladu s **uredbama** (EU) 2017/2226 i ■ (EU) 2016/399.

Odstupajući od drugog podstavka ovog stavka, na graničnim prijelazima na kojima se EES upotrebljava bez biometrijskih funkcionalnosti ne primjenjuju se članak 6. stavak 1. točka (f) podtočka i. **Uredbe (EU) 2016/399** ni, isključivo za potrebe EES-a, odredbe o provjeri državljana trećih zemalja na temelju biometrijskih podataka iz članka 6. **stavka 1.** točke (f) podtočke ii. i članka 8. stavka 3. točaka (a) i (g) **te uredbe** ■ .

Za potrebe ove Uredbe suspendira se primjena članka 9. stavka 3. i članka 12. Uredbe (EU) 2016/399.

- 15. Odstupajući od članka 37. Uredbe (EU) 2017/2226, Odbor za upravljanje programom agencije eu-LISA nastavlja svoje aktivnosti do završetka postupnog početka rada EES-a. Osobito, Odbor za upravljanje programom agencije eu-LISA prati postupni početak rada EES-a, uključujući stabilnost središnjeg sustava EES-a, i prema potrebi preporučuje dodatna djelovanja.**

Članak 6.

Pristup podacima iz EES-a

1. Moguću nepotpunost podataka iz EES-a zabilježenih tijekom postupnog početka rada EES-a, a zbog različite razine upotrebe EES-a u svakoj državi članici tijekom tog razdoblja, uzimaju u obzir:
 - (a) nacionalna tijela i Europol kad pristupaju bilješkama o ulasku i izlasku registriranima u EES-u pri obavljanju svojih zadaća;
 - (b) nacionalna tijela pri priopćavanju podataka iz EES-a u skladu s člancima 41. i 42. Uredbe (EU) 2017/2226;
 - (c) središnja jedinica ETIAS-a za potrebe provjere iz članka 25.a stavka 2. Uredbe (EU) 2017/2226;

(d) nadležna tijela, Komisija i relevantne agencije Unije za potrebe izvješćivanja i u statističke svrhe **u skladu s** člankom 63. Uredbe (EU) 2017/2226.

2. **█** Prijevoznici provjeravaju pečate u putnim ispravama kako bi tijekom postupnog početka rada EES-a ispunili svoje obveze na temelju članka 26. stavka 1. Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma i Direktive **█** 2001/51/EZ. ***Odstupajući od članka 13. stavka 3. Uredbe (EU) 2017/2226, prijevoznici mogu početi koristiti mrežnu uslugu iz tog članka počevši od 90. dana od prvog dana postupnog početka rada EES-a.***

Tijekom razdoblja od 180 dana nakon završetka postupnog početka rada EES-a prijevoznici, uz korištenje mrežne usluge **u skladu s** člankom 13. stavkom 3. Uredbe (EU) 2017/2226, nastavljaju provjeravati pečate u putnim ispravama kako bi ispunili svoje obveze na temelju članka 26. stavka 1. Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma i Direktive 2001/51/EZ.

3. Pri ispunjavanju obveza iz članaka 35. i 52. Uredbe (EU) 2017/2226 u vezi s dopunom osobnih podataka zabilježenih u EES-u države članice dopunjuju relevantne osobne podatke samo u mjeri u kojoj je to moguće, uzimajući u obzir ograničenu dostupnost skupova podataka prikupljenih tijekom postupnog početka rada EES-a. Ako je primjenjivo, upravna odluka iz članka 52. stavka 4. te uredbe odnosi se na pragove i zahtjeve utvrđene u članku 4. stavcima od 2. do 4. ove Uredbe koji omogućuju registraciju nepotpunih dosjea.
4. Odstupajući od članka 63. stavka 1. drugog podstavka Uredbe (EU) 2017/2226, propisno ovlašteno osoblje Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu nema pristup u svrhu ostvarivanja uvida u podatke zabilježene u EES-u tijekom postupnog početka rada EES-a za potrebe provedbe analiza rizika ili procjena osjetljivosti.

Članak 7.
Suspenzija EES-a

1. Tijekom postupnog početka rada EES-a države članice mogu potpuno ili djelomično suspendirati rad EES-a na određenim graničnim prijelazima u **slučaju** kvara središnjeg sustava EES-a, nacionalnih sustava ili komunikacijske infrastrukture **koji znatno ometa rad EES-a ili u izvanrednim okolnostima** koje dovode do tako gustog prometa da vrijeme čekanja na graničnom prijelazu postane predugo.

U slučaju djelomične suspenzije države članice prikupljaju podatke iz članka od 16. do 20. Uredbe (EU) 2017/2226, osim biometrijskih podataka.

U slučaju potpune suspenzije države članice u potpunosti suspendiraju rad EES-a i ne prikupljaju nikakve podatke iz članka od 16. do 20. te uredbe.

U oba slučaja države članice odmah, a u svakom slučaju najkasnije šest sati od početka suspenzije rada EES-a, obavješćuju Komisiju i agenciju eu-LISA o razlogu djelomične ili potpune suspenzije EES-a te o očekivanom *ili stvarnom* trajanju te suspenzije. *Ako je to relevantno s obzirom na lokalne okolnosti na graničnim prijelazima, države članice o suspenziji obavješćuju* operatore infrastrukture za smještaj graničnih prijelaza i prijevoznike ■ .

Nakon završetka situacije koja je dovela do suspenzije države članice odmah obavješćuju Komisiju i agenciju eu-LISA. *U slučajevima u kojima su o suspenziji obavijestile operatore infrastrukture za smještaj graničnih prijelaza i prijevoznike, države članice ih obavješćuju da je situacija koja je dovela do suspenzije završila.*

2. ***U slučaju kvara središnjeg sustava EES-a agencija eu-LISA odmah obavješćuje Komisiju i države članice o razlogu tog kvara i njegovu očekivanom trajanju. Agencija eu-LISA također odmah obavješćuje Komisiju i države članice da je kvar otklonjen. Sve države članice odmah potvrđuju ponovni početak rada EES-a Komisiji i agenciji eu-LISA.***

3. ***Tijekom*** razdoblja od **90** dana nakon završetka postupnog početka rada EES-a države članice mogu djelomično suspendirati rad EES-a kako je navedeno u stavku 1. drugom podstavku na određenom graničnom prijelazu na najviše šest sati u izvanrednim okolnostima koje dovode do tako gustog prometa da vrijeme čekanja na graničnom prijelazu postane predugo. ***Tijekom takve djelomične suspenzije*** države članice izuzete su od obveze utvrđene u članku 21. stavku 1. Uredbe (EU) 2017/2226 u pogledu ***registracije*** biometrijskih podataka. Države članice odmah, a u svakom slučaju najkasnije šest sati od početka ***djelomične*** suspenzije, obavješćuju Komisiju i agenciju eu-LISA o razlogu suspenzije te o njezinu očekivanom ***ili stvarnom*** trajanju.

4. Ako manje od 80 % osobnih dosjea registriranih u EES-u tijekom postupnog početka rada EES-a sadržava biometrijske podatke, razdoblje od **90 dana** iz stavka 3. automatski se produljuje za 60 dana.
5. Agencija eu-LISA do 10. dana nakon završetka postupnog početka rada EES-a Komisiji dostavlja statističke podatke na temelju kojih Komisija može provjeriti je li postotak **iz stavka 4.** dosegnut. Komisija do 30. dana nakon završetka postupnog početka rada EES-a obavješćuje države članice o ishodu svoje provjere.

Članak 8.

Stupanje na snagu i primjena

1. Ova Uredba stupa na snagu **trećeg** dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od datuma početka rada EES-a koji Komisija odredi u skladu s člankom 66. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/2226.

Međutim, članak 3. ove Uredbe primjenjuje se od ... **[datum** stupanja na snagu ove Uredbe/.

2. Ova Uredba prestaje se primjenjivati 180 dana od datuma početka rada EES-a koji Komisija odredi u skladu s člankom 66. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/2226. Međutim:

- (a) članak 5. stavak 13. i članak 6. stavci 1., 3. i 4. prestaju se primjenjivati pet godina i 180 dana od datuma **početka rada EES-a** koji Komisija odredi u skladu s člankom 66. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/2226;

- (b) članak 6. stavak 2. drugi podstavak prestaje se primjenjivati 360 dana od datuma **početka rada EES-a** koji Komisija odredi u skladu s člankom 66. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/2226;
- (c) članak 7. stavci 3. i 4. prestaju se primjenjivati **330** dana od datuma **početka rada EES-a** koji Komisija odredi u skladu s člankom 66. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/2226;
- (d) članak 7. stavak 5. prestaje se primjenjivati 210 dana od datuma **početka rada EES-a** koji Komisija odredi u skladu s člankom 66. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/2226.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama **u skladu s Ugovorima**.

Sastavljeno u ...

Za Europski parlament

Za Vijeće

Predsjednica

Predsjednik/Predsjednica
